

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiæ Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

**Ameyugo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

Caput III. De spiritualibus exercitiis famulæ Christi Joannæ, in pia
virtuosaque vita statûs viduitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

trium puerorū in babylonia fornace, cum illo recitabant, DEOq; carnem Eucharisticum pangebant Seraphicus Franciscus cum 4. illis Seraphinis: orabant quoque pro eo, ut Deus illum in gratia sua conservare tueri que velit. Quoniam vero mensa hæc testimonio D. Chrysoftomi, mensa est Aquilarum (*Hom. 24.*) postulabant, ut DEUS juventutem eius, virtute istius mensæ, cum reliquis Angelicis Seraphicisque Aquilis semper renovaret. Per magnus hic favor, qui D. isti Archi-Episcopo obtigit mirus haudquaquam videri cuiquam debet. Patriarcha Jacob unum duntaxat lapidē erexit in honorem DEI, (*Gen. 28. v. 18.*) DEUSq; illi eodem loco magnam contulit gratiam. D. vero Archi-Episcopus non unum solummodo saxonum, sed plura, totum videlicet Orationum seu domesticum Sacrariū ad gloriam Dei, eiusq; sponsæ cultui æterno numini exhibendo excitavit. Deus autem, qui semper liberalitate nos vincit, ubertim eidem rependit. Non solum vero Divina Majestas D. Archi-Episcopo seu Sacrae eius Authori, ac fideli Sponsæ suæ Parenti, antedicta singularem contulit gratiam, sed suæ etiam famulæ gratiæ, locū illum aliis pluribus prodigijs magnifice decoravit. Ante jam mémoratus Capitanus Amezqueta, quadam vice argenteam illi lampadem dono dedit, orabatur quidem principio eam suscipere Joanna, verum D. Archi-Ep. iussu ex obedientia a tia eam suscepit. Mirabiles hac in sola aqua lampaderas apparuere. Ardebat illa nonnunquam solum ab aqua. Deus,

Lampas
Ioanna à

qui alibi aquam in vinum convertit, haud dubie & aquæ isti olei virtutē indidit. Alias, & fere communiter arsis sine affusione olei, semper tamen plena oleo, atq; ita plena, ut redundaret. Observārat hoc magno studio D. Alphonsus. Ut vero totius eius miraculi tanto redderetur certior, lampadem illam semel deorsum traxit, vidensq; eam plenā & superfueutem, ait ad Sponsam Christi: Mater, quidnam rei est hoc? Qui lampas hæc nunquam affuso oleo semper plena est. Domine, respondet Joanna, curnam id nōsse cupis? Oleum hoc non crescit, neq; decrescit. Sine modo: lampas ita ardeat, nos vero benignissimo grates referamus. Sat iuxta sapientiam suam intellexit D. Alphonsus, oleum istud miraculosum esse. Vasculū proinde eo impletum domum suā secum detulit, per quod multa subinde miracula patravit Deus, uti contigit cuidam infirmo qui in extremo vitæ periculo eo perunctus, momento convaluit. Talia per prodigia voluisse videtur Deus palam facere Joannam Sponsam suam, unam è s. prudentibus esse Virginibus, cuius in lampade oleum fraternæ, ac flama Divinæ dilectionis nullo tempore deficeret.

CAPUT III.

*De spiritualibus exercitiis famulæ Christi
Joanne, in pia virtuosaq; vita
statu viduitatis.*

IN scala Jacobæa per pulchro nobis schemate ac figura exercitatiōnes verorum Angelicorum spirituum

rituum indicantur. Scala hæc vera fuit imago vitæ Religiosæ. A terra cœpit, rectaque in cælum porrigebatur. Infernè ad pedem eius stabat homo, superne in eius cacumine erat Deus. Angeli primo ascendebant sursum, mox vero iterum descendebant deorsum. Ascensus fiebat ipsorum causa, nimisrum ad propriam eorundem utilitatem, descensus vero aliorum amore, atq; in eorundem emolumentum. Ascendebant sursum, inquit S. Bern. serm. (in Ps. habet.) per gradus orationis ad contemplandum Deum, qui desuper scalæ innitebatur, & descendebant compassione & charitate erga hominem ad serviendum illi, qui infra ad eiusdem scalæ pedem, humi stratus sopore tenebatur. Tali ratione sustulerunt primo per orationem Spiritum suum in Deum, deinde vero exercebant opera charitatis. Hæc itaque sunt exercitia, & ordo, qui in eisdem spiritualibus viris est observandus ac jugiter tenendus. Non equidem diffitendum est, per quam operosum esse utramque partem eâ perfectione in praxim deducere, ut altera alteri non officiat obstaculo sit. Quandoquidem cum spiritus in oratione totus defixus immersusq; est, pertenuem aut proflus nullam adversionem reflexionemque habet ad utilitatem externorum operum. Ardor spiritus inquit D. Bern. (in Natal. S. Ioan. Bapt.) exterioribus minuitur, vel extinguitur, ad minus nunquam ad perfectionem pertinet: & si interior collectio spiritus in tantum se foras exerit, ut cum temporalibus rebus commisceatur,

tum per hoc usque adeo à se dilredit, dissipatur, totusque mundanus efficitur, ut homo amplius interne collectus nō maneat. Et igitur in vita spirituali solertia singularis, virtutisque loco habendum, scire in prædictis exercitationibus tenere modum & æqualitatem.

Mater Joanna satagebat in statu viduitatis exercitia sua magnâ prudentiâ restâque proportione distribuere. Meditationi rerum divinarum peculiarem statuit diem: Orationi diem alterum, tertium vero necessitatibus proximorum sublevandis. Tota, ut dictum est, eius vita consistebat in oratione, dum videlicet illa non aliter vivit, nisi in continua DEI prælentia; specialiter tamen omnes fere noctes in sancto isto exercitio transigebat: tempus quippe quieti nocturnæ modicum ac per breve tribuebat. Mane in ortu diei abibat comitante eam Domino Alphonso & ancillâ ad Excalceatos Carmelitas, illic perdurabat usque ad Confessarii sui adventum, qui adveniens Confessionem eius excipiebat: post hæc sacrâ communione reficiebatur. In hac tam sedula quotidianaque devotione obeunda erat videre mira. Semper ferè Soror JOANNA, partim ob acres, quas de sè sumebat pœnas, partim gravissimas afflictiones & cruciatus, quos à damnatis tolerabat spiritibus, adeo enervis, fracta ac debilis fuerat, ut manu una teneri deducique debuerit, altera vero baculo inniteretur,

Cc 2. alio-

*Exerciti-
orum lo-
anne in
statu viz
duali or-
do.*

Iloqui nusquā progredi valens. Ut primum tamen Sacrosanctæ Eucharistiae percipi endæ tempus advenit, erigebat se Ioanna nostra, & quidem citra molestiam, sine fulcro, sic duatore concita & alacris concendebat summi altaris gradus. Sequebatur eam summa cum admiratione ancilla pedissequa. Percepta S. communione si forte Ioanna scipionem postularet, respondebat famula: Nihil eo est opus. Enimvero, quæ tam alacriter absque baculo ullo fulcimento sursum ascenderas, etiam nunc quod molestiā vacat age, ac descendere baculo non innixa. Tandem tamen baculum porrexit Dominae suæ, agnoverit; quod Christus Ioannæ sponsæ suæ supernaturales vires donaret ad S. Communionem absque ullius adminiculo accedendi. A sacra Communione gratisque redditis, mature domum repetebat Ioanna Illic cum D. Alphonso preces horarias persolvebat, atque etiam Officium Bmæ Virginis MARIÆ. Idem D. Alfonius testatur in sua confessione, quod cum quotidie cum Ioanna horas Canonicas recitaret, ea semper inter orandum in extasi posita fuerit, nihilominus tamen eo in excessu orando perrexerit, cunctaque tam clare, diserte ac perfecte enuntiaverit, ut nullum unquam verbulum, syllabam, iota apicemve præteriret. Sarciebatur Omnipotenti DEO in hoc devotionis fervide choro inhonoratio, quæ in nonnullis Religiosorum Odeis eidem infertur, de quibus Isaias Propheta ait: (Isa. 29.v. 13. Matth. 15.v. 7.) Populus hic labiis me ho-

*Ioanna
alioquin
toto fra-
cta corpo-
re ad S.
Synaxin
accedens
tota ala-
cris af-
cendit.*

*Admi-
randa
eius in
oratione
devotio.*

norat, cor autem eorum longe est à me. Merito deplorandum est, inquit Tertulianus, quod DEUM labiis duntaxat honoramus, quod in praesentia eius versemur, velut in foro ac nundinis. Hoc sane Sacrificium non est, quod ei placeat, sed quod merito aversetur, atque abhorreat. Singulariter quoddam genus contemptus est, quo longa verborum stamina extrinsecus ducta, labiis solis contexuntur, eoque texru negligentia culpabilis obtegitur. Supplebatur haec despectio in oculis DEI, cum Ioannam suam precentem in oratione sua conspiceret. Erat illa quidem adhucdum in seculo degens vidua, devotio tamen eius ac pietas, longe fuit maior fervidiorque, quam cuiusvis etiam perfectæ Monialis.

Expleta iam dicta pietatis exercitatione, Ioanna nostra ut plurimum vacabat charitati proximo impendendæ. Domus eius erat Domus refugii omnibus defectuosis, calamitosis, sæculi necessitatibus pressis atque infirmis. Non parvo numero infantes ac pueri psorâ, impetigine, scabie, leprâ perfusi, seu alio aliquo malo aut morbo laborantes adveniebant ad Matrem Ioannam, omnesque ab ea maiore multum charitate, affabilique excipiebantur comitate, quam propria Mater quemquam excipere potuisset. Reciebantur ab ea, manu eius obligabantur, emplastris admotis fovebantur, curabantur; & quidem tam felici salutarique manu, ut paucos intra dies sanitas sequeretur. Post hæc adibat carceres, ut illic ope sua captiis assisteret, peragebarque apud eos.

*Psalmi
dia im-
tu
pu
lē
na
rog
pas
bus*

*Morbido
puero u
infant
curat o
foro &
sanat*

*Caronu
injus
eos*

Et valez
tudinaria
Vito na-
turali
pudore E-
lōemōsy-
nas cor-
rogat pro
pauperi-
bus.
Et
humilis naturæque genio pudibun-
da esset, vincebat tamen eximia &
exuberans eius charitas in pauperes,
naturalem eius propensionem. Ita
ut audacter nullo retracta vel impe-
dita, DEI amore pauperibus Elec-
mosynas corrogaret, & non exiguum
copiam PromaConda in penum co-
geret. Tali ratione Sor. Ioanna du-
plex charitatis opus exercebat: Pau-
peres nimurum iuvabantur, divites
ad exhibendam proximis charitatē
inducebantur. Explicari oratione
singulare nequit solatum, quod ex
Ioannæ visitatione & auxilio ægroti
pauperesque percipiebat. Ubi bene-
ficientissimam suam Ioannam con-
spexere, corda eorum exhilaraban-
tur, perinde ac si è Cœlo Raphaël
Angelus ad eos consolando ac sani-
tate donandos adveniret. Recreabat
primo Ioanna è sacculo suo infirmos
summa charitate, tum sternebat le-
ctulum, effundebat lotium ac for-
des, obligabat vulnera, atque unicui-
que iuxta quod necesse erat, opem
ferebat singulare amore ac humani-
tate. Cunctis præstabat Ioanna so-
latium, animos addebat omnibus,
omnes hortabatur, ut se plene ac
funditus Divinæ subderent voluntati.
Postremo cū valediceret singulis,

unumquemlibet benignissimè Ma-
tris instar alloquebatur: "Fili mi, *Vide &*
"dicens, forte adhuc quidpiam est, *admirare*
"quod velis? Age, indica mihi, ego *miram*
"id coëmam & providebo, esto ip- *Ioanna*
"samet me venum exponere de- *charitatē*
beam. Eo fine, quo videlicet univer-
sis indigentibus opitularetur bene-
volens Ioanna, toto illo quod præfas-
tis exercitiis supererat tempore, *Labori*
summo studio operi manuum in-
cumbebat. Et quia labor iste puro
puroque amore proximo inservien- *manuum*
di insumebatur, servidus tanto exar- *ad subve-*
descebat in amore spiritus illius, & *nendum*
in Angelicum transformabatur spi- *pauperi-*
ritum. Si alia nulla virtute benigna *bus sedu-*
hæc benificaque Matrona fuisset *l'incun-*
prædicta, quam una hac fervida in- *bit Ioan-*
flammataque charitate proximis *n. 4.*
non suis modo facultatibus ac im-
pendiis, verum etiam labore sudo-
reque opitulandi, ac pro viribus
eosdem solandi, abunde id suffici-
set, ut secundum Spiritum Angelus
efficeretur, prout revera fuerat.
Digna etiam sola ista fuisset præ-
cellens charitas gaudio singulari &
gratiis, quas ubertim cumulatissime
que sua in oratione de cœlo conse-
quebatur.

Consumpta hisce ac talibus glo-
riosis veræ Christianæque Charita-
tis operibus potissimā diei parte,
suis iterum se exercitationibus redi-
didit Ioanna. Erat illi in more posi-
tum sive incumbente vespere, seu
in exordio diei sua cum Magdalena
viam crucis ementiri, ascensu ad Pa-
rochiam templumque D. Virginis
ac Dominae nostræ, quam vocant
albam. Parœcia hæc una è celebra-

Cc 3 tissimis

tissimis pietate ac devotione est totius Burgi. Templum structurā est pervenustā ac peramœna, si tū versus Castellum in plano, expanso editoque colle. A civitate ad hunc usque clivum semper ascenditur, non absque labore ac fatigatione, estque alcensus iste valentibus etiam viris permolestus ac perdifficilis. Erat quidem nostra Sor. Ioanna debilis viribus corporis, vigore tamē sui spiritū facile ac expedite sursum ascendens, & quidem nixa genibus, viā crucis emetebatur, tantā alacritate etiam vi- ac rubore animi, ut merito stupen- ribus de- dum esset. Ajebat Magdalena suæ: bilis, viam Iter crucis, quod Christus Servator crucis e- noster tam dolorose, cruce sua onus metitur. Stus confecit nos merito debere non pedibus, sed si fieri posset corde ipso perambulare. Cum vero id fieri nequeat, saltem genibus id agamus.

Cogitemus quod benignissimus no- ster D. JESUS humeris crucem bajulans nos anteat; legamus humili animo Divina eius vestigia, hu- mumque amaris regimus lacrymis, quam ille suo pretioso sanguine lar- ge perfudit. Erat hyemis tempore nonnunquam solum nivibus oper- tum, ideoque bona Magdalena dice- bat dominæ suæ. Quinā oro, nomina mea, poterimus nunc per nives ge- nibus ambulare? Magdalena, res- pondit summa cum fiducia Ioanna, sive eamus super genua, ut poteri- annæ au- mus, sane videbis nos ē cælo auxili- leorum um consecuturas, pulchraque stra- vicem ex- toria ac peristromata subter genua bibens.

tis floribus aulæis ac tapetibus effete instratae. Sub serum diei, Ioanna suum ingrediebatur sacrarium, pri- moque illuc summa cum devotione decurrebat Coronam Marianam, seu vulgo Rosarium. Itrepit quadam vice intrò malignus Dæmon, eque manibus Rosarium illi eripuit, furore maximo dilaceravit, totoque cubili hac illac sacri Orarii grana sparsit. Continuo vero D. Patriar- cha Dominicus illuc comparuit, se- veraque voce, Tartareo spiritu se- rio præcepit. Tum impostor, aiebat ille: Quidnam egisti? Age illico grana Rosarii collige & affer famu- læ Dei. Erat in eo Ioanna, ut ipsamet recolligere grana vellet, nullo vero pacto id fieri sinebat D. Dominicus, se d adegit hostem stygium, ut ipse Rosarii sphærulas recollectas genu- Hexus Ioannæ restiteret; Hoc qui- dem ille ita ei præstitit, at insylve- stris efferante tauri modum didu- ctæ fauce immugiens.

Penes hanc exercitationes perse- verabat nihilominus fervore æ- stuans Chtisti Sponsa in exercitiis pœnitentiæ ac mortificationis, per- mansitque in eis ad mortem usque. Versabatur pariter pene in assiduo certamine cum Orci larvis spiritibus malignis. Etenim sicut Ioanna in ser- vicio Divino ac cælesti vita spiritus indies profectum sumebat, semperque ultra ac ultra progrediebatur, ita etiam damnati spiritus tanto effere- bantur magis, laborabatq; ut capita- lem suam inimicam quoquo modo impeditarent, ac omni possibili ratio- ne torquerent. Sæpius dicta eius an- cilla

CAPUT IV.

De favoribus Divinis, quos per hoc tempus Christi sponsa conseqebatur.

Aparuit olim DEUS Abrahæ Patriarchæ (Gen. 13. v. 14.)

cum illo collocutus est, eidē que ingentia & magnifica munera gratiarum contulit. Observat Scriptura sacra apparitionem hanc & alloquium Divinum, quæ Abrahamo Divino favore obvenere, contigisse

posteaquam à Patruelio suo Loth se-
paratus fuit. Nunquam (Abulens in-
quit.) Abrahæ DEUS apparuit omni
illo tempore, quo simul habitatione
conjuncti fuere, ut primum vero se à pa-
truelio suo separavit, visendum se il-
li præbuit. Istud (Inquit idem Abulens.)

est præclara instructio atque exemplar personis illis, quæ contemplationi sese didere. Istud ait ille: in-
nuit quod nemini appareat, neque eum ullo loquatur DEUS, quando secularibus negotiis occupatur spiri-
tus; sed tunc tantum cum ille soli-
tarius, quietus, atque ab omni sa-
culi liber est in quietudine. Quod primū universalis regulæ huius pun-
ctum attinet, ab eo Sor. Ioanna erat
exempta. Superiore libro vidimus,
quam sedulo, quam solicite Marito
suo in matrimonio servierit, hoc ta-
men non obstante, DEUS eam
semper invisit, cum ea colloqueba-
tur, cor eius frequenti apparitione
negotiisque recreabat. Hoc nunc ita posito, quid non egisse debuit in
statu viduitatis, ubi iam à saeculi ne-
gotiis libera, conversatione in
Cœlis erat? Impossibile est in-
umeros favores gratiasq; describe-

re

Infatia-
bilis pa-
tienti Io-
anna sitis
nullore
fringi
potest.

illa Magdalena de Arce ait, conci-
pere se haudquam posse, quo pa-
eto sit possibile Mortalium quem-
quam tam atrociam horrendaque mar-
tyrii supplicia proferre, quæ Domi-
na sua in singulas horas a dæmoni-
bus suscepit. Videbat hæc famula
qualiter Tætarei spiritus nunquam
non Dominam suam diverberarent,
aut caput eius parieti affligerent, aut
per solum eam raptarent, nonnum-
quam è pergula deorsum aut in la-
cunam dejicerent: In summa ac ver-
bo assidue variis innumerisque cru-
ciatum generibus afficerent. Nihilo
tamen feci, cum omnibus istis do-
loribus, quos partim, ut iam dictum,
dæmones, partim ipsa etiam Ioanna
sibim et pænitentiae studio inferebat
eius patiendi sitis nedum restringi,
sed ne mitigari tantisper potuit,
quoniam conabatur etiam suam
Magdalenam suasionibus inducere,
suis ut manibus corpus eius castiga-
gare vellet, nunquam tamen id à Mag-
dalena sua obtinere potuit, quod ni-
mirum heram suam bona ancilla im-
pendio diligeret. Respondebatq; Jo-
annæ: domina mea, totius mundi lu-
cro iudego non egerim. An non in-
gentes pænitentias sponte exerces?
An non ferro onusta incedis?
Ante non in singula momenta mali dæ-
mones excruciant? Ecce plus his
requiris? Reste sane omnia judicabat
ancillazat vero domina eius omnibus
viis modisque quærerbat sese in con-
tinuo patiendi studio exercita-
re, nullamque profectus
ac meriti negligere
occasione.